

Forslag til lov om hjemmeservice. (Differentiering af bidragsprocent m.v.). (Lovforslag nr. L 64).

Forslag til lov om ændring af lov om statsautoriserede revisorer og lov om registrerede revisorer. (Supplerende beretninger, Erhvervsregisterordningen og kommandit-aktieselskaber (partnerselskaber)). (Lovforslag nr. L 65).

Forslag til lov om ændring af patentloven, varemærkeloven, lov om brugsmodeller m.v., lov om mønstre og lov om plantenyheder. (Beskyttelse af bioteknologiske opfindelser, undtagelse fra aktindsigt m.m.). (Lovforslag nr. L 66).

Justitsministeren (Frank Jensen) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om svangerskabsafbrydelse. (Sene provokerede aborter). (Lovforslag nr. L 76).

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om tiltrædelse af aftale om økonomisk partnerskab og politisk samordning og samarbejde mellem Det Europæiske Fællesskab, og dettes medlemsstater på den ene side og De Forenede Mexicanske Stater på den anden side. (Beslutningsforslag nr. B 19).

Forslag til folketingsbeslutning om tiltrædelse af Euro-Middelhavsassocieringsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Det Hashemitiske Kongerige Jordan på den anden side. (Beslutningsforslag nr. B 20).

Medlemmer af Folketinget Egil Møller (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Peter Skarup (DF) og Carsten Aagaard (DF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af lov om butikstid m.v. (Beslutningsforslag nr. B 24).

Ministeren for nordisk samarbejde (Marianne Jelved) har meddelt mig, at hun ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om det nordiske samarbejde. (Redegørelse nr. R 3).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Redegørelsen vil komme til forhandling tirsdag den 2. november 1999.

Den første sag på dagsordenen var:
1) Spørgsmål til ministrene.

Spørgetiden

Spm. nr. S 157

1) Til økonomiministeren af:

Frank Dahlgaard (UP):

»Kan ministeren bekræfte, at der i Danmark kommer til at cirkulere massevis af euromønter med den tyske ørn, såfremt vi afskaffer vores egen krone og tilslutter os ØMU'en?«

Skriftlig begrundelse

Det fremgår af Økonomiministeriets pjece »ØMU – ABC – Hvad er den Økonomiske og Monetære Union og euroen?« udsendt i august 1999, at euromønter og -sedler skal erstatte de nuværende penge i ØMU-landene fra 1. januar 2002. Af den nævnte pjece (s.32-34) fremgår, at euromønternes ene side skal være en fælles europæisk side og den anden side en national side. På den nationale side af euromønten har Tyskland valgt at afbilde den tyske ørn, mens f.eks. spanierne på deres euromønter har valgt et billede af Spaniens konge, Juan Carlos.

Tilslutter Danmark sig ØMU'en, vil vi formentlig vælge et billede af dronning Margrethe på den nationale side af vores euromønt.

Da ØMU'en udgør et fælles valutaområde for alle deltagerlandene, vil euromønterne imidlertid hurtigt sprede sig over landegrænserne. Det vil selvsagt ske i kraft af turisme, forretningsrejser og samhandel. Såfremt Danmark tilslutter

sig ØMU'en, vil danske euromønter med dronning Margrethes portræt hurtigt begynde også at cirkulere i Tyskland og andre eurolande, mens tyske euromønter med den tyske ørn hurtigt vil sprede sig i Danmark. Tyskland er jo et naboland og det eneste, land vi har en fælles landegrænse med.

Da Tyskland befolkningsmæssigt og økonomisk er 16 gange større end Danmark, vil der selvsagt hurtigt komme langt flere tyske euromønter i Danmark end danske euromønter i Tyskland. Der vil også efter nogen tid i vores eget Danmark cirkulere flere euromønter med den tyske ørn på end euromønter med dronning Margrethes portræt. Ganske enkelt fordi der i euro-området vil være omkring 16 gange så mange tyske mønter som danske euromønter.

Tilsvarende vil franske, spanske, italienske, belgiske m.fl. euromønter med disse landes nationale symboler brede sig i Danmark og fortrænge vore egne euromønter.

I løbet af få år vil de danske euromønter med vor dronnings portræt kun udgøre nogle få procent af møntcirkulationen herhjemme. For hver dansk euromønt vil der nemlig være omkring 60 euromønter fra de øvrige ØMU-lande.

Få år efter at Danmark har tilsluttet sig ØMU'en, vil hovedparten af de euromønter, der befinder sig i danske tegnebøger, derfor have andre landes nationale symboler på sig.

Frank Dahlgaard (UP):

Økonoministeriets pjeces om ØMU'en, der oplyser om forholdene omkring Den Økonomiske og Monetære Union og euroen, fortæller, at euromønterne har en fælles side på den ene side, men en national side på den anden side, og så viser den i øvrigt, gengivet med billeder, hvad det er for nogle symboler, man har valgt i de forskellige lande. I Tyskland er det den tyske ørn, i Spanien er det et billede af kong Juan Carlos, osv.

Jeg går ud fra, at hvis Danmark skulle komme med, ville vi vælge et nationalt symbol, f.eks. vores dronning, dronning Margrethe. Det er jo også det, som regeringen og ikke mindst økonomiministeren har slået på: Vi kan bevare et nationalt symbol på vore mønter, også når vi afskaffer kronen og får euromønter.

Men kan vi det? For folk rejser jo; der kommer tyskere, franskmænd og italienerne herop, og vi rejser derned, og vi bruger mønterne, som er fælles og dog alligevel forskellige. Og vil det

ikke efterhånden blive sådan – det er det, spørgsmålet går ud på, og som jeg beder ministeren bekræfte eller afkræfte – at efterhånden vil der være flere euromønter i Danmark med den tyske ørn på, end der vil være euromønter med den danske dronning på?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg beklager; der kommer ikke til – og nu citerer jeg fra spørgsmålet – »at cirkulere massevis af euromønter med den tyske ørn, såfremt vi afskaffer vores egen krone og tilslutter os ØMU'en.« Men ville det være sådan, at hr. Dahlgaard måske ville gå ind for euroen, hvis den nationale side på de mønter, som i givet fald skulle cirkulere i Danmark, alle var med den danske regent, var det jo et interessant budskab.

Det er korrekt, som hr. Dahlgaard siger i sin begrundelse for spørgsmålet, at der er en fælles side på mønterne og en national side på mønterne. Det vil sige, at der er en europæisk side og en national side, som det enkelte land selv bestemmer. Det er også korrekt, at hvis jeg har indflydelse på det, vil jeg vælge dronningens portræt til den danske nationale side.

Nu er det jo sådan, at mønterne skal kunne bruges som betalingsmiddel i alle eurolande, og derfor vil mønter, der er præget i Italien, Tyskland, Irland osv., selvfølgelig komme til Danmark i et vist omfang, ligesom danske mønter vil kunne findes i eksempelvis Italien.

Pointen er imidlertid, at når der cirkulerer euromønter i Danmark, bliver langt den største del sat i omløb af Nationalbanken, og de vil jo alene være med danske nationale sider. Nationalbanken vil som i dag hele tiden sende helt nye mønter på gaden, og her synes jeg størrelsesforholdene er lidt interessante: I dag er der 1 milliard mønter i Danmark, og hvert år sender Nationalbanken 80 millioner nyprægede mønter ud i samfundet. Det er nogenlunde det samme størrelsesforhold, der vil være gældende, hvis Danmark kommer med i euroen.

Jeg beklager, at jeg ikke kan undgå at mærke hensigten. Men hvis nu hr. Frank Dahlgaard koncentrerer sig om den tyske ørn, kan jeg for det første oplyse, at den tyske ørn kun vil findes på 1- og 2-euromønterne, hvilket hr. Dahlgaard kan læse i det udmærkede skrift, og dernæst, at de tyske euromønter med disse to værdier kun vil udgøre 3 pct. af det samlede antal euromønter i cirkulation.

Frank Dahlggaard (UP):

Hvis jeg forstod det rigtigt, var det en bekræftelse af, at der vil komme euromønter fra de andre lande med deres nationale symboler herop i Danmark, og at der vil komme danske mønter ud i de andre lande.

Det er jo klart, at det ikke bare er et spørgsmål om nationale symboler. Men for mig som konservativ spiller det med de nationale symboler en vis rolle, og det tror jeg det gør for mange mennesker. Derfor er det vigtigt at få ministerens ord for, at vi vil få andre landes nationale symboler på mønter i danske tegneböger, hvis vi afskaffer kronen og får EU's fællesmønt.

Ministeren er utvivlsomt klar over, at i løbet af et år er den nationalitet, der overnatter mest overhovedet på vandrehjem, på hoteller, på campingpladser og i sommerhuse i Danmark, tyskerne. De har 18 millioner overnatninger i løbet af et år, og det er lidt flere, end vi selv har i vores eget land på hoteller og vandrehjem og i sommerhuse osv.

Alene i kraft af disse turistovernatninger og forretningsovernatninger, med hvad deraf følger, nemlig at man også betaler lidt i mønter, vil der især fra tyskerne spredes en række mønter ud. Der er ingen andre lande, der overhovedet kommer i nærheden af de 18 millioner overnatninger, der er tale om. Så der er ikke fra min side tale om nogen tyskfiendtlig undertone i mit spørgsmål. Det er alene et spørgsmål om at få bekræftet, at det er sådan.

Lad mig så i tillæg hertil spørge ministeren, ud over om ministeren kan bekræfte dette, meget store antal overnatninger: Er det korrekt, at hvis vi går ind i ØMU'en, vil der, for hver gang der er én dansk euromønt, være omkring 60 euromønter fra de øvrige lande, og at den danske euromønt med de danske nationale symboler derfor i virkeligheden vil forsvinde i euroområdet, og at det hele vil blive præget af de andre landes euromønter?

Arne Melchior (CD):

Jeg står her med en dansk tirkone, og her er vores dejlige dronnings portræt på den ene side. Jeg står også med en 50 kr.-seddel og en 100 kr.-seddel, og dér må man jo forgæves lede efter dronningen, og det samme gælder for 200-, 500- og 1.000 kr.-sedlerne, så der er vel ikke et vældigt stort behov.

Men jeg vil gerne spørge ministeren: Er det ikke sådan, at vi også i dag modtager masser af

sedler og mønter fra Tyskland med tyske symboler på, eller er der nogen restriktion imod det? Ligger der ikke noget dobbeltstandard grænsende til hykleri i, at man gerne vil have, at tyskerne kommer herop og lægger deres penge og i øvrigt køber vore varer og betaler med D-mark, men ikke vil se deres nationale symboler? Kan man opretholde den dobbeltstandard? Det bliver vel ikke mere tysk af, at mønten hedder euro og har et fællesmærke på den ene side, end de tyske sedler og mønter er i dag?

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil lidt i forlængelse af hr. Arne Melchior's spørgsmål godt spørge ministeren: Hvad er egentlig grunden til, at man foreslår denne mærkelige ordning med et nationalt symbol på den ene side af euromønten? Det vil jo give anledning til mærkelige diskussioner, og det er jo en euro, uanset om der er en tysk ørn eller en dansk dronning på.

Jeg ved virkelig ikke, om jeg synes, det er rart at have nogle symboler på en sådan euromønt, for hvis det altså bliver en euromønt, var det da egentlig rart, at det var EU selv, der havde svaret for den, så vi ikke skal med på den. Det føler jeg mig egentlig ikke tiltalt af. Men jeg vil godt spørge ministeren: Hvad er egentlig årsagen til denne mærkelige ordning? Er det ikke bare, at man vil forsøge at indgyde folk det indtryk, at der alligevel er et vist element af national selvbestemmelse, når man nu kan få lov til at have et billede på den ene side af mønten? Det er jo ren staffage. Er det ikke årsagen?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Til hr. Frank Dahlggaard: Det er klart, at svaret er ja til det første spørgsmål, om der vil komme mønter, som er præget i de andre eurolande. Jeg behøver ikke at nævne navne.

Jeg kan ikke bekræfte eller afkræfte, at det godt kan være, at tallet 18 millioner overnatninger er korrekt, men det har jeg ingen grund til at anfægte. Men jeg vil anfægte det, der ligger i det andet spørgsmål, nemlig at når forholdet er 1:60 – én dansk mønt for hver 60 andre eurolandes mønter – vil den danskprægede mønt forsvinde i Danmark i mængden af de andre mønter. Det anser jeg for fuldstændig urealistisk, også ud fra det, jeg nævnte før med tallet 1 milliard mønter i Danmark og 80 millioner nye mønter fra den danske Nationalbank hvert år. Det vil fortsætte.

Så er der det at sige til det, at når vi får turister på besøg, medbringer de normalt ikke et eller flere kilo mønter. De medbringer deres plastickort eller sedler, og derfor vil de jo rejse hjem med mange danske mønter. Det vil være det, der bliver tilfældet, og ikke det omvendte.

Til hr. Melchior: Det er fuldstændig korrekt, at vi har masser af tyske mønter. Vi modtager D-mark i sedler og mønter, og hvad man nu kommer med, især i turistområderne og endog på Strøget, og det vil selvfølgelig fortsat være tilladt. Man kan ikke diskriminere på den måde.

Til hr. Keld Albrechtsen: Det nationale symbol på euroen er der jo mange forskellige forklaringer på, og det kan man også se på den måde, landene har valgt at bruge den nationale side på. Jeg kan ikke bekræfte, at det er for at skabe en illusion om en speciel national selvbestemmelse.

Sagen er, at mønterne præges under ansvar for centralbanken i hvert af eurolandene – sådan er det, og derfor sætter man et lille mærke på for at vise, at sådan er det – mens sedlerne produceres under Den Europæiske Centralbanks ansvar.

Frank Dahlgaard (UP):

Det undrer mig, at ministeren kan sige, at vi ikke får massevis af euromønter med bl.a. tyske symboler på her i Danmark, hvis vi afskaffer kronen.

Ministeren henviser til nogle tal: at der er 1 milliard mønter, og andre tal; men det er jo tilfældet i dag, hvor der sendes nye mønter ud fra den danske nationalbank, hvor vi har vores egen mønt, og hvor de forsvinder udeomkring. Hvis det skulle gå sådan – hvad jeg ikke ønsker – at Danmark kommer med i et stort euroområde, er der en ny situation. Så ved vi ikke, om der skal udstedes nye mønter hele tiden. En mønts levetid er jo mange, mange årtier – i modsætning til en seddel.

Ministeren må vel kunne bekræfte, at den danske andel af euromøntømløbet er under 2 pct. af samtlige euromønter i området med de 11 lande plus Danmark. Der kommer måske flere lande til, og så vil de andre lande efterhånden i kraft af turist- og forretningsrejser og handel trænge de danske mønter væk, så der er 1-2 pct. i hele euroområdet og også i de danske tegneböger. Er det ikke sådan?

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg lagde mærke til, at ministeren kom til at bruge betegnelsen en dansk mønt om en euro med dronning Margrethe på den ene side. Jeg vil godt spørge ministeren: Er det ikke en lidt falsk varebetegnelse, for det er jo slet og ret en euro?

Jeg vil godt vende tilbage til spørgsmålet om, hvorfor man egentlig har aftalt denne meget upraktiske og besynderlige ordning. Hvis det ulykkelige skulle ske, at vi kom med i euroen, ville det ikke betyde noget videre for mig, om det er en tysk ørn eller dronningen, der er på den, men jeg er ked af den falske varebetegnelse: at man prøver at fremstille en euro, som om det er en dansk mønt. Det synes jeg er en falsk varebetegnelse, og jeg vil egentlig godt bede ministeren prøve at forklare, om det ikke er et forsøg på at overbevise befolkningen, for vi mister jo enhver indflydelse på møntforholdene. Det er jo det reelle i det.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg kan ikke bekræfte hr. Frank Dahlgaards vision eller forestilling om, at efterhånden vil der kun være mønter, der er præget i andre eurolande end Danmark, i danskernes pung – uanset hvor imødekommende jeg vil være, og hvor lidt lyst jeg har til at skabe en konflikt mellem hr. Dahlgaard og mig om f.eks. temaet her. Men det er jo fuldkommen umuligt at forestille sig, at turister i Danmark eller danskere, når de rejser på ferie i udlandet, vil fylde en kuffert med mønter for kun at bruge mønter, når de bevæger sig over grænserne. Det vil jo ikke være tilfældet. Man tager sit kort med, visakort, eller hvilket kort man nu bruger, og tager sedler med, og så har man nogle mønter med hjem og nogle mønter med ud, nøjagtig som når vi rejser i dag.

Alle danske familier ved jo, at de får nogle mønter med hjem fra Italien, som de ikke kan gå hen i banken og veksle. Det er de forhold, vi taler om, og der er intet belæg for, at de skulle ændre sig.

Til hr. Keld Albrechtsen: Jeg beklager, hvis jeg generer hr. Keld Albrechtsen ved at kalde en euro, der er præget i Danmark med dronningens kontrafej på den ene side, for en dansk euro. Men det vil jeg nu blive ved med at kalde den, og det er ikke andet, end hvad den er. Den er præget i Danmark, og den giver hverken flere eller færre rettigheder, end hvis den var præ-

get med et fælles mærke på begge møntens sider.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Økonomiministeren har jo ret i, at når vi rejser i dag, har vi ikke ret mange mønter i lommerne, fordi vi lige så godt kan bruge mønterne op i det land, vi rejser til. Vi har ikke noget at bruge dem til, når vi kommer hjem, og vi kan ikke få dem vekslet i banken. Når man rejser til Italien, lader man derfor pengene ligge på hotelværelset, hvis man er forretningsrejsende, eller man bruger dem på noget, som man i virkeligheden slet ikke har behov for, fordi man lige skal have de dumme mønter væk.

Sådan vil det ikke være fremover, det har økonomiministeren fuldstændig ret i. Fremover vil man selvfølgelig have hele den store håndfuld mønter med hjem, når man kommer hjem fra rejsen, for nu kan man jo bruge dem i Danmark. Og dermed har økonomiministeren vel i virkeligheden bekræftet det, hr. Frank Dahlgaard spørger om, nemlig at det vil resultere i, at det i stigende omfang vil være mønter, der er præget i andre EU-lande, som bliver omset i Danmark, og dermed jo også euromønter, som er præget med andre nationers kendetegn og ikke den danske dronning. Er det ikke korrekt?

Frank Dahlgaard (UP):

Jeg synes, ministeren mangler enhver form for begrundelse for sit svar, for situationen kan jo ikke være den, ministeren siger: at det bliver, som det altid har været. Når man får fælles mønter, skal de jo ikke veksles om.

Kan ministeren bekræfte, at det er et forkert udgangspunkt, hr. Arne Melchior brugte i sit spørgsmål, da han sagde, at tyskerne heroppe betaler med deres D-mark, og at der altid har været masser af tyske symboler og mønter og den slags i Danmark. Det har der jo ikke, for når de danske handlende får disse mønter, indleverer de dem i banken og veksler dem om til danske kroner. Men det vil jo ikke ske, når vi har et fælles møntvæsen, så bliver der ikke vekslet om. Eller kan ministeren bekræfte, at der ikke bliver vekslet om?

Og ved ministeren, hvor mange fynske kroner, der befinder sig i Jylland, og hvor mange sjællandske kroner, som befinder sig på Bornholm? Svaret er selvfølgelig nej, for der er nøjagtig de samme symboler på begge sider. Men det er jo ikke tilfældet i det nye møntområde.

Der er to forskellige sider, og mit spørgsmål er derfor: Vil ministeren tage initiativ til at undersøge, hvor lang tid – for det kan kun være et spørgsmål om tid – der går, før de danske euromønter med de danske symboler på er i mindretal i de danske tegnebøger?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg skal ikke kunne gøre mig klog på, hvad hr. Thulesen Dahl gør med sine mønter i Italien. Jeg kan sige, hvad jeg gør. Jeg lader dem ikke ligge på hotellet eller giver dem ud til noget unyttigt. Jeg tager dem faktisk med hjem og gemmer dem i en dåse eller i en kuvert, hvor der står »Italien« på, og så tager jeg dem med, næste gang jeg skal derned. Sådan er der jo forskel på folk, og derfor ved jeg også, hvor mange mønter jeg har med hjem, og det er ikke i en størrelsesorden, som ville kunne oversvømme Danmark, hvis 5 millioner danskere rejste ud.

Jeg synes, det her er en fuldstændig besynderlig diskussion. Hvorfor taler vi ikke om pengesedlerne? Spørgsmålene er rejst af hr. Frank Dahlgaard, hr. Kristian Thulesen Dahl og hr. Keld Albrechtsen udelukkende for at skabe en misstemning omkring et dansk medlemskab af euroen.

Selvfølgelig vil der være mønter fra Irland, Holland, Belgien, Finland og Tyskland i Danmark. Jeg tror endda, de vil blive samlerobjekter – ja, undskyld at jeg anlægger en positiv vinkel på det.

Så spørger hr. Frank Dahlgaard, om jeg vil kunne levere svaret på, hvor lang tid der vil gå, før der er flere euromønter, som er præget i andre eurolande end i Danmark, i en dansk families pung.

Jeg har meget svært ved at se, hvordan jeg skulle kunne lave sådan et regnestykke. Jeg har ikke noget imod at sende spørgsmålet videre eller filosofere lidt over det, men jeg gentager fra før: Der vil fortsat være i størrelsesordenen 1 milliard mønter præget i Danmark og leveret af den danske nationalbank. Det vil fortsat være den danske Nationalbank, der supplerer mønterne op hvert år og fornyer dem med i størrelsesordenen 80 millioner. Det kan være, det bliver 70 millioner, men det er fortsat forventningen, at de fleste mønter i Danmark vil være præget i Danmark.

Men det er fuldstændig som i England, hvor man har tre prægninger og har et walisisk, et skotsk og et engelsk symbol på hver sin mønt.

Her kunne man måske spørge, hvad deres erfaringer er. Det kunne jeg gøre.

Frank Dahlgaard (UP):

Ja tak, det ville være en god idé.

Når der ikke snakkes om eurosedlerne her, er det, fordi de har nøjagtig det samme på begge sider i alle landene. De er ens. Når spørgsmålet her rejses, er det alene, fordi regeringen og regeringens økonomiminister selv har sagt og for sikret over for Folketinget og befolkningen, at vi kan bevare vore nationale symboler på mønterne, for på den ene side af euromønterne er der plads til nationale symboler. Ja, men hvis de efterhånden diffunderer ud til Fyn og til Jylland og til Tyskland og til Spanien, fordi det hele er ét område, så er de da stadig væk de mange danske mønter; men de udgør kun én eller 2 pct. af det samlede møntomløb, og efterhånden vil de være jævnt spredt ud over hele euroområdet, og det betyder, at det vil være en absolut undtagelse, at det er en dansk euromønt, man trækker op af sin egen tegnebog herhjemme i Danmark.

Hvorfor fortæller ministeren ikke det til befolkningen? Det er jo at stikke befolkningen blå i øjnene, når man siger, at vi kan bevare vore nationale symboler. Er det ikke korrekt, at hvis vi går med, vil de danske euromønter udgøre under 2 pct. af det samlede møntomløb, og at de derfor vil forsvinde og de danske euromønter blive fortrængt af euromønter med andre landes nationale symboler på?

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg tror i virkeligheden ikke, at økonomiministeren og jeg har det så forskelligt, når vi er ude at rejse, med hensyn til at tage mønter med tilbage til Danmark. Jeg har dem bare i små plastikposer i stedet for i syltetøjsglas.

Men min pointe er såmænd bare at afsløre, at vi i dag alligevel har en tendens til, når vi er ude, lige at sørge for at få betalt med de mønter, vi har i lommen, i stedet for at bruge en seddel. Sedlen kan vi jo veksle, når vi kommer hjem, det kan vi ikke med mønterne. Nu vil der selvfølgelig blive en tendens til, at hvis vi er på rejse i udlandet, betragter vi det som en indlandsrejse og har ikke den samme tendens til at få brugt de mønter, vi har i lommen. Sådan har jeg det i hvert fald; det haster ikke så meget, når man også kan bruge mønterne, når man kommer tilbage igen, og derfor vil der selvfølgelig – det må økonomiministeren da bekræfte – være

et større omløb af mønter, som er præget i andre eurolande, i Danmark, end tilfældet er i dag.

Og så vil jeg bare sige til ministeren: Kan vi ikke blive fri for det med, at når vi er uenige eller har sådan en diskussion, drejer det sig om at skulle mistænkeliggøre hinanden? Som jeg ser det, drejer diskussionen her sig altså om, at regeringen og økonomiministeren har været ude og garantere den danske befolkning: Bare rolig, vi har stadig den nationale side af mønten, vi har stadig vores dronning på mønten, så tag det bare roligt! Det, det drejer sig om, er: Kan vi nu være sikre på det, og i hvilket omfang kan vi være sikre på det?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Til hr. Frank Dahlgaard er svaret: Nej, det er ikke rigtigt – også ud fra en kølig vurdering – at det vil være normalt, at alle de mønter, der er præget i Danmark, vil være spredt ud over hele Europa, og at der stort set ikke vil være nogen af dem tilbage i Danmark. Dette er forkert, og det har jeg begrundet i flere svar.

Til hr. Thulesen Dahl. Jeg har ikke sagt: Bare rolig, dronningen sidder på den ene side af mønten! Jeg oplyser om, hvad de faktuelle forhold er: en fælles europæisk side og en national side. Og såfremt Danmark er med og jeg har mulighed for at være medbestemmende, vil jeg foreslå, at det er dronningens portræt, der er på den nationale side. Andet er der ikke i det.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 224

2) Til økonomiministeren af:

Frank Dahlgaard (UP):

»Kan ministeren bekræfte, at Danmarks Nationalbank i tilfælde af dansk medlemskab af ØMU'en skal overføre en fjerdedel af sin guldbeholdning til Den Europæiske Centralbank i Frankfurt?«

Frank Dahlgaard (UP):

Det fremgår af side 27 i Nationalbankens kvartalsoversigt for tredje kvartal, at Danmark i tilfælde af medlemskab af Den Økonomiske og Monetære Union, hvor vi jo altså skal afskaffe kronen og have fælles EU-penge, skal overføre valutareserver til Den Europæiske Centralbank i Frankfurt. Heraf skal 15 pct. være i guld, og så

oplyses det, at det svarer til knap 24 pct. af vores guldbeholdning. Kan ministeren bekræfte, at vi skal overføre en fjerdedel af vores guldbeholdning til Den Europæiske Centralbank, hvis vi går ind i euroen?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Helt konkret overføres, flyttes, guldets ikke fysisk. Det er bare sagt, for at der ikke skal være nogen tvivl.

Nationalbankens guldbeholdning er placeret i banker i bl.a. Schweiz og England, og dér bliver det liggende. Det, der sker, er, at Nationalbanken afleverer det, der svarer til en bestemt værdimængde guld, og det tal har hr. Frank Dahlgaard selv nævnt, nemlig 24 pct. af den nuværende guldreserve.

Den Danske Nationalbank får så en fordring fra Den Europæiske Centralbank, altså et værdipapir, som kvittering. Og det værdipapir – hvis jeg må have lov at kalde det sådan – forrenter ECB, samtidig med at ECB bærer den fulde risiko ved ændring i guldprisen i forhold til euro på de overførte valutaer, dvs. dem, der stadig ligger, hvor de ligger, men som ECB har et papir på at den kan disponere over. Det skal jeg vende tilbage til.

Der er således ikke tale om, at den ændrede placering af guldets indebærer en økonomisk omkostning for Danmark, og det var vist det, spørgsmålet gik på.

Frank Dahlgaard (UP):

Det, som er det spændende, er naturligvis, om det indebærer nogle omkostninger for Danmark, at der skal overføres guld til Den Europæiske Centralbank.

At det ikke overføres fysisk, spiller jo ingen rolle. Altså mine penge har jeg jo ikke ret mange af i tegnebogen, men de har endnu alle sammen dronningens motiv på, og jeg håber, det bliver ved med at være sådan, men de fleste er jo henne i en bank, og jeg kan godt overføre penge fra én konto til en anden konto, men det er stadig væk mine penge. Nu er der så ikke så mange, men at de fysisk er et andet sted, ændrer jo ikke på det. Så at guldets fortsat overvejende vil ligge i Bank of England og i Schweiz, er jo ikke afgørende; det afgørende er, hvad der ellers sker.

Jeg må så spørge ministeren, om det nu også er rigtigt, at der ikke er omkostninger for det danske samfund, den danske stat og Nationalbanken med det her. Der har jo været en prak-

sis siden 1987 med at udlåne guld; uden at det flytter sig, kan man udlåne guld og få en forrentning af det. Det fremgår også af Nationalbankens kvartalsberetning. Den forrentning af det guld, som vi skal overlade til Den Europæiske Centralbank, får vi vel ikke. Er det modregnet i det regnestykke, som ministeren skitserede her?

Keld Albrechtsen (EL):

Blot for at høre, om jeg har forstået det rigtigt: Altså det er vel korrekt forstået med hensyn til det værdipapir, som ministeren nævnte at man ville få i stedet for guldets, at hvis det går dårligt med euroen – og det har det jo gjort kursmæssigt, og i øjeblikket er guldprisen vist kraftigt stigende i forhold til euroen – så ville det være et dårligt værdipapir sammenlignet med, hvis man havde beholdt guldets. Men omvendt kan man selvfølgelig forestille sig en guldpris, der dykker kraftigt, samtidig med at euroen slæber sig nogenlunde igennem.

Det er bare for at forstå, hvordan det er. Jeg tror, ministeren kom til at sige det lidt uforsigtigt, da hun lovede, at der ikke ville blive nogen omkostninger. Altså så vidt jeg kan forstå, vil der under bestemte forudsætninger rent faktisk være et tab. Men det er bare for at være helt klar over, hvordan mekanismen er.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Danmark skulle, hvis vi var med fra i dag, placere eller stå for en mængde af valutaer i Den Europæiske Centralbank. Den mængde er 1,6709 pct. af 50 mia. euro, altså godt 1,5 pct.

Det skal Danmark bl.a. honorere ved billedligt talt at levere 24 pct. af guldreserven. Det har noget at gøre med sammensætningen af valutaer i Den Europæiske Centralbank. Det gør Danmark ved at overføre en værdi, der hedder 930 mio. dkr. eller 125 mio. euro.

Ved overførsel af den valutareserve modtager Nationalbanken en fordring af samme størrelse. Fordringen forrentes af ECB, samtidig med at ECB bærer den fulde risiko ved ændring i guldprisen i forhold til euro på de overførte valutaer. Der er ikke tale om, at den ændrede placering af guldets indebærer en økonomisk omkostning for Danmark. Jeg må konstatere, at det er der ikke.

Frank Dahlgaard (UP):

Jeg skal ikke gøre det unødigt langt, men for at være sikker på, at ministerens konklusion hold-

der: Er der i det regnestykke modregnet det afkast, vi ville have haft, hvis vi fortsat havde haft hele vores guldbeholdning på danske hænder?

Nu skal vi af med en fjerdedel. Man kunne låne den ud, og det giver et afkast, som man i øvrigt får i guld; det fremgår af Nationalbankens kvartalsberetning. Er afkastet af den fjerdedel af guldbeholdningen, vi må af med, modregnet i det regnestykke, som ministeren her præsenterer for Folketinget?

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg tror ikke, at ministeren fik fat i mit spørgsmål. Jeg har muligvis heller ikke stillet det præcist nok, så jeg vil prøve en gang til.

Altså ministeren siger, at Centralbanken så bærer risikoen ved en eventuelt lav guldpris, men det betyder vel også, at Centralbanken så til gengæld scorer kassen – for nu at sige det på en populær måde – hvis guldprisen stiger, hvorimod Danmark, hvis Danmark havde beholdt guld, selvfølgelig ville have høstet den gevinst.

Det er bare for at forstå, hvad der foregår. Der bliver altså så ikke et tab, hvis det går ned ad med guldprisen, fordi Centralbanken overtager risikoen, men Centralbanken scorer altså også kassen, hvis det går opad.

Det er kun for at forstå ministeren, det er ikke for at drille ministeren, men altså bare så vi ved, hvad det er, der foregår.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg tror ikke, at nationalbanker i EU-området i almindelighed laver forretninger ved at låne guld ud.

Nu har jeg ikke læst den passage, som hr. Frank Dahlgaard refererer til, men dér, hvor der har været guld inde i billedet, om man så må sige, er jo i sammenhæng med Valutafonden og nogle garantier og reserver, der har skullet bruges i den sammenhæng. Det er jo ikke normalt, at man låner guld ud og tjener penge på den måde.

Jeg tror ikke, at der er indregnet manglende afkast af udlån af guld i mit svar. Sådan må jeg blive nødt til at svare.

Hr. Keld Albrechtsen spørger: Hvis nu guld-værdien stiger, mister Danmark så ikke en gevinst eller en værdi?

Det er lidt svært at svare på, for vi har jo placeret den guldmængde et sted. ECB tager altså risikoen for forandringer i guldpriserne, og der er selvfølgelig, når man formulerer det på den

måde, tænkt på, hvis guldprisen falder. Men der er jo heller ikke nogen, der i den sammenhæng forestiller sig, at den værditilvækst, der eventuelt kunne være, ville blive omsat, hvis Danmark nu blev uden for euroen – hvilket jeg ikke håber bliver tilfældet – så ville guldreserven selvfølgelig stadig væk ligge i den danske nationalbank.

Men det kan man jo ikke vide, og derfor er det klart, at man fraskriver sig jo nogle handlemuligheder ved at placere en eller anden procentdel af sin guldreserve i Den Europæiske Centralbank. Til gengæld er man jo så med i bestyrelsen dér til at træffe beslutning om, hvad der skal ske med den. Derfor er det ikke sikkert, at problemet er så stort, som hr. Keld Albrechtsen frygter.

Frank Dahlgaard (UP):

Akustikken er lidt dårlig her i salen, i hvert fald dér, hvor jeg sidder, eller også er det, fordi jeg hører dårligt; men hvis jeg hørte rigtigt, sagde ministeren, at det ikke er normalt at udlåne guld. Så må jeg oplyse ministeren om, at der står noget helt andet i Nationalbankens seneste kvartalsoversigt. Man begyndte at udlåne guld i 1987, og her pr. august 1999 oplyses det, at 93 pct. – altså næste det hele – af Nationalbankens samlede guldbeholdning er udlånt, og at det giver et afkast, som betales i guld.

Det er ikke, fordi det skal være et spørgsmål, og det er også unfair at komme ind på det, når det ikke var hovedspørgsmålet, og det kan også godt være, jeg hørte fejl, men det er altså i dag helt normalt, at man udlåner stort set hele guldbeholdningen. Derfor er det også et spørgsmål, om den gevinst, vi så ikke får, når vi skal aflevere en del af guldbeholdningen, er modregnet i ministerens regnestykke.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg tager kun ordet, fordi jeg blev forvirret af ministerens sidste besvarelse. Altså på spørgsmålet om, hvorvidt man omsætter sin guldbeholdning, sagde ministeren, at vi jo, hvis vi er med i euro-området, også har en person siddende i ECB's bestyrelse, som er med til at beslutte, hvad der skal ske med guld.

Vil det sige, at det guld, vi overdrager til ECB mod at få det papir til gengæld, som ministeren har omtalt, ikke blot ligger til sikkerhed, men også er guld, der efterfølgende kan omsættes af ECB selv, uden de enkelte landes involvering? Jeg havde egentlig forstået det sådan, at guld

kun lå til sikkerhed og ikke efterfølgende skulle omsættes, og derfor blev jeg lidt forvirret over ministerens sidste besvarelse.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Til hr. Frank Dahlgaards spørgsmål om den manglende udlånsgevinst: Det er jo et faktuel spørgsmål, som kan besvares om ikke andet så skriftligt. Jeg kan ikke svare på det her.

Til hr. Thulesen Dahl: Valutareserven i ECB har en værdi på 50 mia. euro. Af det er de 15 pct. guld. Værdien af 15 pct. af de 50 milliarder er udfyldt af guld, nøjagtig som man kan sige, at der ligger en reserve af guld i banker. Resten er i andre valutaer.

Det er jo anvendelsen af valutareserven som sådan, bestyrelsen tager stilling til. Guldet fungerer jo som en valutareserve.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 225

3) Til økonomiministeren af:

Frank Dahlgaard (UP):

»Kan ministeren bekræfte, at Danmarks Nationalbank reelt nedlægges, såfremt den danske krone afskaffes til fordel for EU's euro?«

Frank Dahlgaard (UP):

Når regeringen og ministeren går så varmt ind for, at Danmark skal med i ØMU'en og euroen, så betyder det jo reelt, at den danske krone skal afskaffes og erstattes med fællesmønten og fællesvalutaen, euroen.

Det betyder vel også, at de opgaver, som tidligere er blevet varetaget og heldigvis stadig væk bliver varetaget i den danske nationalbank, som står for pengepolitikken, for pengeudstedelsen og rentepolitikken og sådan set også for valutapolitikken, alle sammen overgår til EU's centralbank nede i Frankfurt, og så bliver der jo reelt set ikke noget tilbage til den danske nationalbank.

Indebærer det, at vi afskaffer kronen – hvis vi gør det – ikke også, at Nationalbanken bliver overflødig og reelt set bliver afskaffet?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Vi er jo i den meget heldige situation, at vi kan kigge på, hvordan det ser ud med centralbankerne i Holland, Belgien, Luxembourg, Irland, Italien, Frankrig, Spanien, Portugal, Tyskland;

jeg tror, jeg fik nævnt dem alle sammen. Så vidt jeg ved, eksisterer centralbankerne i de pågældende lande stadig væk, i øvrigt også i Finland. De har endog den samme direktør, som de havde, før de blev medlem af euroen 1. januar i år.

Nationalbanken nedlægges ikke, hvis den danske krone afskaffes til fordel for euroen. Det, der vil ske, er, at Nationalbanken har del i ansvaret for udførelse af den fælles pengepolitik, og at nationalbankdirektøren vil deltage i møderne i ECB's styrelsesråd, som jo består af repræsentanterne, direktørerne, for nationalbankerne i de lande, der er med.

Dér lægger man retningslinjerne for den fælles pengepolitik, og så er det jo meningen – hvilket man også kan læse i det udmærkede lille hæfte, som Økonomiministeriet har udgivet, og som hr. Frank Dahlgaard refererede til – at nationalbankerne bagefter skal være med til at gennemføre pengepolitikken, udføre den i praksis, og dermed bliver Nationalbanken også et bindeled mellem den danske finansielle sektor og det, vi kalder eurosystemet.

Nationalbanken får ansvaret for at forvalte en del af eurosystemets valutareserve, Nationalbanken skal stadig væk have sin egen beholdning af udenlandsk valuta, og Nationalbanken vil producere sedler og mønter til cirkulation i Danmark og bidrage til at sikre effektive indenlandske betalings- og clearingsystemer.

Vi kan altså ikke undvære en nationalbank.

Frank Dahlgaard (UP):

Tak for ministerens svar, som jo var, at man ikke nedlægger Danmarks Nationalbank. Men spørgsmålet var, om man ikke reelt gør det, og hvis jeg opfattede ministerens svar rigtigt – og det kan så være spørgsmålet her – så gør man det reelt. Og lå der ikke i ministerens besvarelse, at kommer vi ind i euroen og ØMU'en, så styres tingene fra Frankfurt, og så bliver den danske nationalbank en filial af Den Europæiske Centralbank i Frankfurt og altså en stikirendreng, som i alle detaljer skal følge de ordrer, der udstikkes fra Frankfurt? Er det ikke sådan?

Så et lille tillægsspørgsmål: Når ministeren siger, at en af de opgaver, der fortsat vil være for Nationalbanken, efter at vi er gået ind i ØMU'en – hvis det sker – er, at man laver mønter til det danske møntomløb, er det vel ikke bare til det danske. Går vi ind i euroen, så er det jo, for at vende tilbage til det første spørgsmål, euromønter, der cirkulerer frit rundt uden no-

gen sinde at blive omvekslet, og så vil det være til hele euro-området, vi laver mønter til. De starter i Danmark, men de vil efterhånden sluses ud.

Er det ikke reelt set sådan, at Nationalbanken nedlægges, hvis vi går ind i euroen?

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne spørge ministeren, om ikke det vil være rimelig præcist at sige, at den danske nationalbank så i det tilfælde ville være en slags filial af Centralbanken.

Det kunne måske beskrives sådan, at ligesom de store banker har filialer rundt omkring i landet, så kan man her i Danmark også betragte det her som et filialsystem. Det er selvfølgelig Centralbanken, der bestemmer pengepolitikken, udstedelsen og sådan nogle vigtige ting.

Men jeg vil godt stille et bestemt spørgsmål, som jeg har prøvet at overveje lidt: De kommentarer, som nu Centralbanken kommer med vedrørende den økonomiske politik, udsigterne for renten osv., er jo udtalelser, der har helt afgørende betydning for euroens kurs, og udtalelser, der typisk vil have særlig stor betydning under kritiske forhold. Hvad bliver den danske nationalbanks rolle dér? Kan den danske nationalbank komme med udtalelser, der er afvigende fra det, som direktionen for Centralbanken kommer med, eller vil den være forpligtet til at holde sin bøjle i sådan en situation?

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg undrer mig over, at ministeren ikke bare kan sige tingene, som de er. Altså hvorfor skal vi altid have det her taktiske spil, hvor ministeren skal prøve at pakke noget ind, så det ser ud af noget andet, altså give indtrykket af, at alting er, som det altid har været, bare lidt bedre?

Der sker selvfølgelig nogle forandringer, som nogle vil betragte som en fordel, andre som en ulempe, men sig dog tingene, som de er! Sandheden er jo, at den danske nationalbank selvfølgelig fuldstændig mister den rolle, den har i dag. Der vil selvfølgelig stadig stå en bygning, der vil stadig væk være en seddelpresse, der vil stadig væk være møntprægning osv., der vil stadig væk skulle være en direktør, som kan tage til møderne i ECB's styrelse osv., men selve det instrument, som den danske nationalbank i dag har til sin rådighed og skal virke på baggrund af, har vi da ikke mere, og det må vel være svaret her i dag.

Vi kan jo lige så godt få det sagt i firkantet, klart sprog i stedet for at forsøge at pakke tingene så meget ind, som ministeren i hvert fald gjorde i sin første besvarelse af spørgsmålet.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Er det ikke næsten nemmest at svare under ét, for de tre spørgsmål ligner hinanden utrolig meget.

Nationalbanken bliver ikke en filial under Den Europæiske Centralbank. Hvis/når Danmark kommer med i den fælles valuta, vil hovedforskellen for den danske nationalbank være, at Nationalbanken ikke længere nævner/siger, hvad diskontoen er nu, kl. 16.00 en eftermiddag. Det er hovedforskellen. Det er den helt centrale hovedforskel, og det er jo, fordi pengepolitikken bliver ens.

Når Nationalbanken i disse år ændrer på renten i Danmark, så gør Nationalbanken det ud fra den valutapolitik, regeringen i Danmark har valgt at føre, og det er en fastkurspolitik, og den valutapolitik har regeringerne siden 1982 ført.

Det betyder, at vi skygger D-marken og nu euroen, og det vil sige, at Nationalbanken fører en rentepolitik, der gør, at vi kan have en stabil dansk krone i forhold til euroen, og renten følger jo eurorenten.

I stedet for at sidde i København og flytte op og ned på renten, så vil Danmarks nationalbankdirektør skulle sidde i Frankfurt på møder og dér sige, hvordan renten skal være. Det er den centrale indholdsmæssige forskel, og indflydelsen er altså større ved at sidde omkring bordet i Frankfurt og have én stemme, ligesom de andre nationalbankdirektører, der sidder ved bordet, har én stemme hver, end ved at sidde her og blive ringet op fra Frankfurt og få at vide, hvad det nu er besluttet at renten skal være, og så bagefter ringe til økonomiministeren og fortælle, at nu flytter vi renten, fordi de i Frankfurt har flyttet renten.

Frank Dahlgaard (UP):

Ministerens besvarelse her til sidst forekommer at være lidt mærkelig, for det beskrives jo som et system, der er rosenrødt for medlemslandene. Systemet er jo i gang, og valutaerne er reelt afskaffet i de elleve lande, men vi kan jo så sent som i dag læse i aviserne, at der er problemer i Irland, i Spanien og i Portugal, hvor der er økonomisk vækst og fremgang i et omfang, så det er nødvendigt at bremse, hvis ikke man ønsker

inflation, og at det skal koge over, sådan som vi har oplevet det i Danmark en gang imellem.

I sådan en situation ville landene naturligvis, hvis de stadig væk havde deres egen mønt og deres selvstændighed og kunne styre deres egen nationalbank, hæve renten, og nationalbanken i de lande, Spanien, Portugal og Irland, ville på en helt anden måde påvirke deres parlamenter og politikerne som den nationale vagthund, sådan som det skete før, og sådan som der stadig væk er mulighed for at det kan ske i Danmark.

Økonomiministeren kan ikke være ubekendt med, at Niels Thygesen, som er dansk professor og en af fortalere for eurosystemet, jo i dag taler til fordel for en fælles finanspolitik, fordi systemet ikke hænger sammen. Det, som er godt for Frankrig og Tyskland – og det er den rente, man fører – er et stort problem for f.eks. Spanien, Portugal og Irland. Er det ikke rigtigt?

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg tror ikke, ministeren fik fat i mit spørgsmål.

Jeg synes i øvrigt betegnelsen filial var ganske præcis, og ministeren underbyggede den egentlig ved netop at forklare, at diskontoen, renten, jo altså fastsættes i hovedafdelingen, og så må man i filialerne udlåne til den rente, som hovedafdelingen nu har besluttet; den lokale filialbestyrer kan ikke selv længere fastsætte renten. Så filial var da egentlig et meget godt forslag, og det var kun for at være hjælpsom.

Jeg vil gerne spørge ministeren: Betyder det også, at filialbestyreren, den danske nationalbankdirektør, fremover vil være afskåret fra at komme med sine vurderinger offentligt til pressen, hvis der f.eks. er en valutakrise mellem dollaren og euroen, hvor der jo så kommer udtalelser fra Centralbanken? Det kan være udtalelser, der f.eks. går i retning af, at nu må der strammes op på renten. Er han da forpligtet til lokalt at følge Centralbankens udtalelser, eller kan han offentligt komme med en afvigende mening?

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for svaret på de tre spørgsmål sådan under ét. Det lykkedes ikke særlig godt, skulle jeg hilse og sige. Altså, det er jo fuldstændig rigtigt, at hvis man ser isoleret på den situation, vi har i dag, hvor der føres fastkurspolitik i forhold til euroen, så kan ministeren jo godt opstille det eksempel, ministeren gør.

Der er også mange fornuftige argumenter for at føre fastkurspolitik, men går vi år tilbage, har man ikke gjort det. Om 20 år kan det være, man finder ud af, at man fra dansk side har en fordel i at føre en anden form for politik end fastkurspolitik i forhold til euroen, som vi gør i dag. Da kan det være, det er en anden valuta, vi gerne vil køre fast kurs over for. Det ved vi ikke.

Kan ministeren så ikke bekræfte, at om 20 år, hvor vi så eventuelt måtte have lyst til at gøre noget andet, er den mulighed væk, fordi vi har deponeret retten til at bestemme de her forhold i Den Europæiske Centralbank? Og frem for at opstille et eksempel ud fra en situation p.t., er det afgørende så ikke, at lige præcis med hensyn til den økonomiske politik og pengepolitik kan vi ikke forudse, hvad det er for nogle virkemidler, vi vil have brug for om 20 eller 30 år?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Til hr. Frank Dahlgaard, der refererer til såkaldte problemer i Irland, Spanien og Portugal, der har en høj vækst, og som gerne ville have mulighed for at hæve renten for at dæmpe væksten, vil jeg godt lige sige, at Irland, Spanien og Portugal er i nøjagtig den situation, Danmark var i for knap 1½ år siden, nemlig i juni 1998.

Vi havde også for høj en vækst, og vi kunne se for os, at vi ville blive ved med at have for høj en vækst. Hvad gjorde Danmark? Ringede finansministeren eller økonomiministeren til Nationalbanken og bad den om at hæve renten? Nej. Vi kunne ikke drømme om at gøre det. Vi lavede pinsepakken og dæmpede væksten i Danmark via finanspolitikken og strukturpolitikken.

Det samme må Irland, Spanien og Portugal gøre, og det ville de også have gjort, selv om de ikke havde været med i euroen, for alternativet ville have været, at de havde været med i EMS'en. Og de er med i den økonomisk-politiske koordinering, som foregår i EU, og hvor alle landene er enige om, at det superfornuftige er en stabilitetsorienteret økonomisk vækst, ikke at devaluere og ikke at bruge renten på den måde, som hr. Frank Dahlgaard lige nævnte som et eksempel.

Til hr. Keld Albrechtsen: Nationalbanken har siden 1982 ført en rentepolitik, der matcher den fastkurspolitik og den økonomiske udvikling, der har været i Danmark siden 1982. Sådan er det, sådan har det været. Det, der sker nu, er, at Nationalbanken må følge det, der besluttes i

Frankfurt, uden at have indflydelse på det, der besluttes i Frankfurt. Det er situationen i dag. Hvis vi er med i euroen, sidder Nationalbanken med i Frankfurt, og for første gang siden 1982 har Nationalbanken så indflydelse på den pengepolitik, der skal føres, og som Danmark er underlagt. Det kalder jeg at udvide sine indflydelsesmuligheder.

Frank Dahlgaard (UP):

Afslutningsvis må jeg spørge ministeren, om ministeren har kendskab til, hvor mange renteændringer gennem de sidste 10 eller 15 år den danske nationalbank har foretaget i den ene retning eller i den anden retning, uden at der forud har været en ændring fra Bundesbank.

Det spørgsmål stillede jeg faktisk til ministeren, jeg tror, det er et år eller to siden, som et skriftligt spørgsmål. Svaret kom skriftligt, og det viste, at der var ganske mange forandringer også i de senere år, hvor den danske nationalbank havde ændret på sine udlånsrentesatser over for de private banker i Danmark og dermed på egen hånd ændret renteniveauet.

Så det er ikke rigtigt, når ministeren siger, at vi rent faktisk er tvunget til og nødt til bare at følge Bundesbank, nu Den Europæiske Centralbank, og at vi ikke har en selvstændig rentepolitisk frihed. Det har vi. Ministerens eget svar, som næppe er mere end 2 år gammelt, modsiger ministeren i dag.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Til hr. Frank Dalgaard: Det er fuldstændig korrekt, at der selvfølgelig er situationer, hvor den danske nationalbank reagerer på renten, uden at det først er sket i Frankfurt. Et eksempel: I september 1998 var der pres på det finansielle marked på grund af Sydøstasienkrisen og Ruslands situation. Alle de kommende 11 eurolande havde fuldstændig stabile valutaer, selv om de ikke var blevet til eurolande endnu, men der var pres på den danske krone, og derfor måtte Nationalbanken selvfølgelig hæve renten. Nationalbanken flytter nemlig renten for at kunne holde en fast, stabil valuta. Der ville Nationalbanken blive overflødiggjort, hvis vi var med i den fælles valuta. Den danske sikkerhed og stabilitet ville være langt større.

Til hr. Thulesen Dahl, som ikke fik svar lige før: Ingen kan sige, hvordan verden ser ud om

20 år. Hvis vi ser 20 år tilbage, hvordan så den så ud? Da devaluerede vi på fuldt drøn, inflationen var tårnhøj, renten var over 20 pct. Det er jo det, vi vil undgå. Alle landene i Europa har fundet ud af, at det er en meget, meget dårlig situation, og derfor skal vi samarbejde og hjælpe hinanden og lade være med at lave ting, som i virkeligheden bare er eksport af egne problemer til andre lande. Det er det, samarbejdet går ud på.

Formanden:

Hr. Frank Dalgaard. Sidste bemærkning.

Frank Dahlgaard (UP):

Ministeren må vel give mig ret i – for sådan er det rent faktisk, det fremgår af ministerens egen skriftlige besvarelse, som jeg refererede til før – at der også har været tale om selvstændige danske renteændringer fra den danske nationalbank i nedadgående retning, uden at Bundesbank eller Den Europæiske Centralbank har foretaget sig noget. Så det går ikke bare den ene vej, det går også den anden vej.

Jeg må konkludere sådan på det spørgsmål, jeg har stillet, at det er et ja til, at den danske nationalbank reelt set nedlægges som en selvstændig centralbank, hvis vi afskaffer kronen og går ind i euroen.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg er uenig med hr. Frank Dalgaard i den konklusion.

I efteråret 1993 er det korrekt at den daværende nationalbankdirektør, Erik Hoffmeyer, gradvis nedsatte den danske rente. Vi havde haft pres på kronen om foråret.

Det er da klart, at man selv skal bringe den ned, men det er jo hele tiden i forhold til den valuta, vi fører fastkurspolitik over for, og derfor er det jo den store valuta, der bestemmer, hvad det er den danske Nationalbank skal gøre, og det ved hr. Frank Dalgaard udmærket. Det er en fordel at sidde med ved bordet og være med til at bestemme.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 22:

Forespørgsel til trafikministeren [om, hvad regeringen vil gøre for hurtigst muligt at nedbringe antallet af trafikulykker].

Af Margrete Auken (SF) og Jes Lunde (SF).
(Forespørgslen anmeldt 13/10 99).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 18: Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af justitsministeren (Frank Jensen).
(Fremsat 6/10 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erik Larsen (V):

Lovforslaget, som fremsættes her i dag, med de personer, som foreslås givet dansk statsborgerskab, bygger på nogle retningslinjer, som en række partier her i Folketinget har vedtaget. På den baggrund skal jeg meddele, at Venstre ikke har nogen bemærkninger til det fremsatte lovforslag, idet vi står bag den aftale, som de pågældende partier har indgået.

Helge Adam Møller (KF):

I modsætning til, skal vi sige normal praksis, i hvert fald for Det Konservative Folkeparti, har jeg nogle principielle bemærkninger, som jeg godt vil komme med her ved første behandling af dette af de sædvanlige tre lovforslag, som kommer vedrørende tildeling af dansk statsborgerskab. Når jeg har en række principielle bemærkninger og synes, det er rimeligt at komme med dem her, så er det jo, fordi Det Konservative Folkeparti ikke er med i det forlig, som lige netop blev nævnt af Venstres ordfører.

Vi har i mange år været med i et forlig, som har omfattet et bredt flertal af Folketingets par-

tier, men vi valgte i april måned efter forhandlinger i mere end et år at stå uden for forliget, som er indgået mellem seks af de ti partier her i Folketinget.

Der var to væsentlige årsager til, at Det Konservative Folkeparti ikke kunne acceptere at gå ind i forliget:

For det første var der det, at man efter det forlig, der nu gælder, har mulighed for at blive dansk statsborger, når man er fyldt 65 år og har boet her i mere end 15 år, også selv om man ikke kan tale ét eneste ord dansk. Det synes vi er forkert, medmindre der er den helt særlige situation, at man fysisk eller psykisk er ude af stand til at lære dansk. Har man været torturoffer, eller er man døvstum eller andet, ja, så skal der selvfølgelig kunne dispenseres. Men i øjeblikket kan enhver, der simpelt hen ikke har magtet eller gidet lære dansk i løbet af de mange år, vedkommende har boet i Danmark, blive dansk statsborger, den dag han eller hun fylder 65 år. Det er vi imod.

Den anden meget principielle indvending, vi har imod det forlig, der er indgået, er, at der nu bliver mulighed for, at personer, som har været udvist af Danmark i 5, 10 eller 15 år, typisk på grund af vedholdende kriminalitet, nu også kan få dansk statsborgerskab. Det synes vi også er en så grov handling, at det bør der aldrig kunne dispenseres for.

Når det er sagt, vil jeg også godt sige, at det jo altid er sådan, at når man går med i et forlig, eller når man ikke går med i et forlig, så er der ting, der taler i den ene retning og i den anden retning; man giver og tager. Derfor har vi været med i mange forlig, og vi har ikke opgivet på et senere tidspunkt at komme med i et forlig igen også på dette område, men det kræver altså, at vi føler, at vi i hvert fald får mindst lige så meget, som vi giver. Det følte vi ikke i denne forhandling. Det er derfor, vi har valgt at stå udenfor.

Det betyder så fremover, at når vi behandler disse lovforslag, vil Det Konservative Folkeparti stille fem spørgsmål hver gang i udvalget, og meget kort drejer det sig om, at vi for det første vil spørge: Er der i lovforslaget optaget personer, som nu eller tidligere har været udvist af Danmark, og hvad er det for personer, det drejer sig om?

For det andet: Er der i lovforslaget optaget personer, som er fyldt 65 år, og som ikke kan tale dansk?